

דַּאִיהוּ לְבִדּוֹ לֹא טוֹב פְּתִיב. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב
פִּי טוֹב בְּשָׁנִי.

גְּדוּרָא ה' וּמְהַלֵּל פְּדָקָא מְרַן. יְפֵה נוֹף מְשׁוּשׁ
כָּל הָאָרֶץ, תּוֹשְׁבֵיחָתָא דְזוּוּגָא דְלֵהוּן.
יְפֵה נוֹף, דָּא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְדָא צְדִיק,
מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, כְּדִין הוּא חֲדוּתָא דְכָלְא,
וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִתְבְּרָכָא.

אַלְהִים בְּאַרְמְנוּתֵיהָ נֹדַע לְמִשְׁגָּב וְגו', אֲלִין
אֵינּוּן נְצ"ח וְהו"ד, (דף ה' ע"ב) דִּתְמָן
כְּנִישׁוּתָא דְכָל בְּרַכָּאן, כְּנִישׁוּתָא דְחֲדוּתָא.
מִתְמָן נִפְקָא עַל יְדֵי דְהַאי דְרַגָּא דְאַקְרִי
צְדִיק, וְתִמָּן אֲתַפְנִשׁוּ בְרַכָּאן, לְבִסְמָא לְהַאי
עִיר קְדִישָׁא, וְלֹאֲתַבְּרָכָא מִתְמָן. כִּי הִנֵּה
הַמְּלָכִים נֹעְדוּ. אֲלִין כָּל כְּתָרֵי מְלָכָא
בְּכָלְא חָדָא, וְלֹאֲתַר אַחְרָא מְלִין אֲלִין
סְלִקִין.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְבַר נֶשׁ מִתְקַן עוֹבְדוֹי עַל
יְדֵי דְקַרְבָּנָא, כֹּלָא אֲתַבְּסֵם וְאֲתַקְרַב,
וְאֲתַקְשֵׁר דָּא בְּדָא, בִּיחֻדָּא שְׁלִים. הָדָא הוּא
דְכְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם. כִּי יִקְרִיב לְקִשְׁרָא
מְלִין פְּדָקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, אָדָם כִּי יִקְרִיב, לְאַפּוּקֵי מֵאֵן דְּלָא
אֲתַנְסִיב, דְּהָא קְרַבְנִיהָ לָאו קְרַבָּן, וּבְרַכָּאן
לֹא מִשְׁתַּכְּחֵן לְגַבִּייהָ, (ס"א על ידִיהָ) לָא לְעִילָא,
וְלֹא לְתַתָּא. מִמִּשְׁמַע דְכְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב,
שְׂאֵנִי הִכָּא, דְּלָאו אִיהוּ אָדָם, וְלֹא בְּכָלְא
דְּאָדָם הוּא, וְשְׂכִינְתָּא לָא שְׂרִיא עֲלוּהִי, בְּגִין
דְּאִיהוּ פְּגָיִם, וְאַקְרִי בְּעַל מוּם, וּמְאִרֵי דְמוּמָא
אֲתַרְחָקָא מִכָּלְא, כָּל שְׂפָן לְמַדְבְּחָא לְקַרְבָּא
קְרַבָּנָא.

וְגַרְבַּ וְאַבִּיהוּא אוֹכְחֵן, דְכְּתִיב, (ויקרא ט) וַתֵּצֵא
אֵשׁ מִלְּפָנֵי יי'. וּבְגִינֵי כֵךְ פְּתִיב, אָדָם כִּי
יִקְרִיב מִכֶּם קְרַבָּן לִי, אָדָם דְּאֲשַׁתְּכַחוּ דְכַר

לְהַפְרֵד, וְסוּד הַדְּבָר - (בראשית ב) לֹא
טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבִדּוֹ. בְּזִמְן
שֶׁהוּא לְבִדּוֹ, כְּתוּב לֹא טוֹב. וְלִכְּן
לֹא כְּתוּב כִּי טוֹב בְּשָׁנִי.

גְּדוּרָא ה' וּמְהַלֵּל, כְּפִי שְׂאֲמַרְנוּ.
יְפֵה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ,
הַתְּשַׁבַּחַת שֶׁל הַזּוּוּג שֶׁלָּהֶם. יְפֵה
נוֹף - זֶה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה
צְדִיק, מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, אֲזַי הִיא
שְׂמַחַת הַכֹּל, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
מִתְבְּרָכָת.

אַלְהִים בְּאַרְמְנוּתֵיהָ נֹדַע לְמִשְׁגָּב
וְגו' - אֵלֹהִים הֵם נְצ"ח וְהו"ד, שֶׁשֵּׁם
הַתְּכַנְסוּת שֶׁל כָּל הַבְּרָכוֹת,
הַתְּכַנְסוּת שֶׁל שְׂמַחָה. מִשֵּׁם
יוֹצֵאת עַל יְדֵי הַדְּרָגָה הַזֹּאת
שְׂנוּקְרָאת צְדִיק, וְשֵׁם הַתְּכַנְסוּת
הַבְּרָכוֹת לְבִשְׁמֵם אֵת הַעִיר
הַקְּדוּשָׁה וְלִהְתְּבַרֵךְ מִשֵּׁם. כִּי הִנֵּה
הַמְּלָכִים נֹעְדוּ - אֵלֹהִים כָּל כְּתָרֵי
הַמְּלָךְ בְּכָלְא אַחַד, וְלִמְקוֹם אַחַר
הַדְּבָרִים הַלְלוּ עוֹלָמִים.

בֵּא רְאֵה, בְּשַׁעְתָּא שְׂאֲדָם מִתְקַן
אֵת מַעֲשָׂיו עַל יְדֵי קְרַבָּן, הַכֹּל
מִתְבְּשֵׁם וְנִקְרַב וְנִקְשֵׁר זֶה בְּזֶה
בִּיחֻד שְׁלֵם. זֶהוּ שְׂכַתוּב אָדָם כִּי
יִקְרִיב מִכֶּם. כִּי יִקְרִיב לְקִשְׁרָא אֵת
הַדְּבָרִים כְּרִאוּי.

בֵּא רְאֵה, אָדָם כִּי יִקְרִיב, לְהוֹצִיא
אֵת מִי שְׂלֵא נִשְׂא, שְׂהֲרֵי קְרַבְנוּ
אֵינּוּ קְרַבָּן, וּבְרָכוֹת לֹא נִמְצְאוּת
אֲצִלוּ (על ידִי), לֹא לְמַעְלָה וְלֹא
לְמַטָּה. מִמִּשְׁמַע שְׂכַתוּב אָדָם כִּי
יִקְרִיב, שׁוֹנֵה כָּאן, שְׂאֵינּוּ אָדָם,
וְאֵינּוּ בְּכָלְא שֶׁל אָדָם, וְשְׂכִינָה
אֵינָה שׁוֹרָה עָלָיו מִשׁוּם שֶׁהוּא
פְּגוּם, וְנִקְרָא בְּעַל מוּם, וּבְעַל
מוּם מְרַחֵק מִן הַכֹּל, כָּל שְׂפָן
לְמִזְבֵּחַ לְהַקְרִיב קְרַבָּן.

וְגַרְבַּ וְאַבִּיהוּא מוֹכִיחִים,
שְׂכַתוּב (ויקרא י) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלְּפָנֵי
ה'. וּמִשׁוּם כֵּךְ פְּתוּב, אָדָם כִּי
יִקְרִיב מִכֶּם קְרַבָּן לֵה'. אָדָם
שְׂנִמְצָאוּ זְכַר וְנִקְבָה, זֶה רְאוּי

וְנוֹקְבָא, הַאי חֲזִי לְקַרְבָּא קַרְבְּנָא דָא, וְלֹא אַחְרָא. וְאָמַר רַבִּי אַבְא, אַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ לְנֹדֵב וְאֶבְיָהוּא בְּמִלָּה אַחְרָא, הֵכִי הוּא וְדָאִי.

אָבֵל קְטוּרַת, עֲלֵאָה הוּא מְפַל קַרְבְּנִין דְּעֲלֵמָא, דְּעֵלִיָּה אַתְּבָרְכִין עֲלָאִי וְתַתְּאִי. וְקַרְבְּנָא דָא דְּאִיהוּ לְעֵילָא מְפַל קַרְבְּנִין לֹא אַתְחִזוּן אִינוּן לְקַרְבָּא, דְּהָא לֹא אַתְנַסִּיבּוּ, לְקַרְבְּנָא לֹא אַתְחִזוּן, כֹּל שְׁפֹן לְמַלִּין עֲלָאִין, דִּיתְבָּרְכוּן עַל יְדֵיהוּ.

וְאִי תִימָא וְתַצָּא אֲשֶׁר מִלְּפָנַי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם, אֲמַאי. לְבַר נָשׁ דְּאֵתָא קָמִי מְטְרוּנִיתָא, לְבַשְׂרָא לָהּ דְּהָא מְלַכָּא אֶתִּי לְבֵיתָהּ, וְיִשְׂרִי בַּהּ בְּמְטְרוּנִיתָא, לְמַחְדֵּי עֲמָה. אֵתָא לְקָמִי מְלַכָּא, חָמָא מְלַכָּא הֵהוּא בַר נָשׁ דְּאִיהוּ מְאָרִי דְּמוּמִין. אָמַר מְלַכָּא, לָאוּ הוּא יְקָרָא דִּילִי, דְּעַל יְדוּי דְּהָאִי פְּגִים, אִיעוּל לְמְטְרוּנִיתָא. אֲדֵהֲכִי אַתְקַנַּת מְטְרוּנִיתָא בֵּיתָא לְמְלַכָּא, כִּינּוּן דְּחָמָא דְּמְלַכָּא הָוָה זְמִין לְמִיתִי לְגַבְהָ, וְהֵהוּא בַר נָשׁ גָּרִים לְאַסְתְּלָקָא מְלַכָּא מִינָהּ, כְּדִין פְּקִידַת מְטְרוּנִיתָא לְקַטְלָא לְהֵהוּא בַר נָשׁ.

כִּךְ בְּזַמְנָא דְּעָאלוּ נֹדֵב וְאֶבְיָהוּא, וְקְטוּרַת בִּידֵיהוּ, חֲדַת מְטְרוּנִיתָא, וְאַתְתְּקַנַּת לְקַבְּלָא לְמְלַכָּא. כִּינּוּן דְּחָמָא מְלַכָּא אִינוּן גְּבָרִין פְּגִימִין, מְאָרִי דְּמוּמִין, לֹא בְּעָא מְלַכָּא דְּעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמִשְׂרֵי עֲמָה, וְאַסְתְּלַק מְלַכָּא מִנָּהּ. כַּד חָמַת מְטְרוּנִיתָא דְּבִגִּינִיהוּן אַסְתְּלַק מְלַכָּא מִנָּהּ, מִיד וְתַצָּא אֲשֶׁר מִלְּפָנַי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם. וְכֹרֶךְ דָּא בְּגִין דְּמָאן דְּלֹא אַתְנַסִּיבּ הוּא פְּגִים.

מְאָרִיָּה דְּמוּמִין קָדָם מְלַכָּא, קַדְשָׁה דְּמְלַכָּא אַסְתְּלַק מִנָּהּ, וְלֹא שְׂרִיא בְּפְגִימוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קַרְבָּן, מָאן דְּאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמָאן דְּלֹא אִקְרִי אָדָם לֹא יִקְרִיב.

וְאִם תֹּאמַר, וְתַצָּא אֲשֶׁר מִלְּפָנַי ה' וְתֹאכַל אוֹתָם, לְמָה? לְאָדָם שְׂבָא לְפָנַי הַגְּבִירָה לְבַשֵּׁר לָהּ שְׂהַרִי הַמְּלָךְ בָּא לְבֵיתָהּ, וְיִשְׂרָה עִם הַגְּבִירָה לְשִׂמְחָ עִמָּה. כָּא לְפָנַי הַמְּלָךְ, רָאָה הַמְּלָךְ שְׂאוֹתוֹ אָדָם הוּא בְּעַל מוּמִים. אָמַר הַמְּלָךְ: אִין זֶה כְּבוּדִי שְׂעַל יְדֵי הַפְּגוּם הַזֶּה אֶכְנַס אֶל הַגְּבִירָה. כִּין כִּךְ הַתְּקִינָה הַגְּבִירָה אֶת הַבַּיִת לְמַלְכָּךְ. כִּין שְׂרָאָתָה שְׂהַמְּלָךְ הִנֵּה מְזַמֵּן לְבָא אֵלֶיךָ, וְאוֹתוֹ אָדָם גָּרָם שְׂהַמְּלָךְ יִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה, אִז צְיוּתָהּ הַגְּבִירָה לְהַרְגָּ אֶת אוֹתוֹ אָדָם. כִּךְ בְּזַמֵּן שְׂנַכְנְסוּ נֹדֵב וְאֶבְיָהוּא וְקְטוּרַת בִּידֵיהֶם, שְׂמַחַה הַגְּבִירָה, וְהַתְּקַנָּה לְקַבֵּל אֶת הַמְּלָךְ. כִּין שְׂרָאָה הַמְּלָךְ אוֹתָם אֲנָשִׁים פְּגוּמִים, בְּעַלֵּי מוּמִים, לֹא רְצָה הַמְּלָךְ שְׂעַל יָדָם יָבֹא לְשִׂרּוֹת עִמָּה, וְהַסְתַּלַּק מִמֶּנָּה הַמְּלָךְ. כִּשְׂרָאָתָה הַגְּבִירָה שְׂבַגְלָלִם הַסְתַּלַּק הַמְּלָךְ מִמֶּנָּה, מִיד - וְתַצָּא אֲשֶׁר מִלְּפָנַי ה' וְתֹאכַל אוֹתָם. וְכֹרֶךְ זֶה מְשׁוּם שְׂמִי שְׂלֹא נִשְׂא הוּא פְּגוּם. בְּעַלֵּי מוּמִים לְפָנַי הַמְּלָךְ, קַדְשַׁת הַמְּלָךְ מְסַתְּלַק מִמֶּנּוּ וְלֹא שׂוֹרָה בְּפְגָם. וְלִכְן כְּתוּב אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קַרְבָּן. מִי שְׂנַקְרָא אָדָם - יִקְרִיב. וּמִי שְׂלֹא נַקְרָא אָדָם - לֹא יִקְרִיב.

וְאִם תֹּאמַר, וְתַצָּא אֲשֶׁר מִלְּפָנַי ה' וְתֹאכַל אוֹתָם, אֲמַאי. לְבַר נָשׁ דְּאֵתָא קָמִי מְטְרוּנִיתָא, לְבַשְׂרָא לָהּ דְּהָא מְלַכָּא אֶתִּי לְבֵיתָהּ, וְיִשְׂרִי בַּהּ בְּמְטְרוּנִיתָא, לְמַחְדֵּי עֲמָה. אֵתָא לְקָמִי מְלַכָּא, חָמָא מְלַכָּא הֵהוּא בַר נָשׁ דְּאִיהוּ מְאָרִי דְּמוּמִין. אָמַר מְלַכָּא, לָאוּ הוּא יְקָרָא דִּילִי, דְּעַל יְדוּי דְּהָאִי פְּגִים, אִיעוּל לְמְטְרוּנִיתָא. אֲדֵהֲכִי אַתְקַנַּת מְטְרוּנִיתָא בֵּיתָא לְמְלַכָּא, כִּינּוּן דְּחָמָא דְּמְלַכָּא הָוָה זְמִין לְמִיתִי לְגַבְהָ, וְהֵהוּא בַר נָשׁ גָּרִים לְאַסְתְּלָקָא מְלַכָּא מִינָהּ, כְּדִין פְּקִידַת מְטְרוּנִיתָא לְקַטְלָא לְהֵהוּא בַר נָשׁ. כִּךְ בְּזַמְנָא דְּעָאלוּ נֹדֵב וְאֶבְיָהוּא, וְקְטוּרַת בִּידֵיהוּ, חֲדַת מְטְרוּנִיתָא, וְאַתְתְּקַנַּת לְקַבְּלָא לְמְלַכָּא. כִּינּוּן דְּחָמָא מְלַכָּא אִינוּן גְּבָרִין פְּגִימִין, מְאָרִי דְּמוּמִין, לֹא בְּעָא מְלַכָּא דְּעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמִשְׂרֵי עֲמָה, וְאַסְתְּלַק מְלַכָּא מִנָּהּ. כַּד חָמַת מְטְרוּנִיתָא דְּבִגִּינִיהוּן אַסְתְּלַק מְלַכָּא מִנָּהּ, מִיד וְתַצָּא אֲשֶׁר מִלְּפָנַי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם. וְכֹרֶךְ דָּא בְּגִין דְּמָאן דְּלֹא אַתְנַסִּיבּ הוּא פְּגִים. מְאָרִיָּה דְּמוּמִין קָדָם מְלַכָּא, קַדְשָׁה דְּמְלַכָּא אַסְתְּלַק מִנָּהּ, וְלֹא שְׂרִיא בְּפְגִימוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב אָדָם פִּי יִקְרִיב מִכֶּם קַרְבָּן, מָאן דְּאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמָאן דְּלֹא אִקְרִי אָדָם לֹא יִקְרִיב.

מִן הַבְּהֵמָה כָּלֵל. מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן פָּרֹט,
לְבִתֵּר אֲלֵיךְ דְּכַשְׂרִין לְמִיכַל, וְדֹלָא כַשְׂרִין
לְמִיכַל אָסִיר לְקַרְבָּא. וְלֹאֲתֵר אַחְרָא אִסְתְּלִיקוּ
אֵינֹון דְּכַשְׂרִין וְאֵינֹון דֹּלָא כַשְׂרִין.

אם עולה קרבנו, (ויקרא א) רבי חייא פתח, (ישעיה נה) פי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. פי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבתי כתיב חסר בלא ו', תא חזי, מחשבה דקודשא בריה הוא, היא עלאה ורישא דכלא, ומההיא מחשבה אתפשטו ארחין ושבילין, לאשתפחא שמא קדישא, ולאשתקנא ליה בתקונוי כדקא יאות. ומההיא מחשבה אתנגיד ונפיק שקיו דגנתא דעדן, לאשקאה כלא. ומההיא מחשבה, קיימין עלאין ותתאין. ומההיא מחשבה, משתכח תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבה דפר נש, היא רישא דכלא, ומההיא מחשבה, אתפשטו ארחין ושבילין, לאסטאה אורחוי, בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. ומההיא מחשבה, אתנגיד ונפיק זוהמא דיצר הרע, לאבאשא ליה ולכלא. ומההיא מחשבה, אשתכחו עבירות חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל דא, פי (דף ר"ע א) לא מחשבתי מחשבותיכם. ובגין כך, רישא דכלא כתיב, אם עולה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומאן איהו. פר בן בקר איהו, דאיהו דכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופירש זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, דהא דכר אשתמודע לעילא, ונוקבא אשתמודעא לתתא. וכן מן הצאן מן הפכשים ומן העזים. מאן דאתי לעולה, פלהו דכר, ולא נוקבא, בגין דעולה עולה על הלב, על הלב

מִן הַבְּהֵמָה - כָּלֵל. מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן הַצֹּאן - פָּרֹט. אַחַר כֵּן אֵלוּ שְׂפָשְׂרִים לְאָכַל, וְשֵׁלָא כַשְׂרִים לְאָכִילָה אָסוּר לְהַקְרִיב. וּלְמִקּוּם אַחַר הַסְתַּלְקוּ אוֹתָם שְׂפָשְׂרִים וְאוֹתָם שֵׁלָא כַשְׂרִים.

אם עלה קרבנו. רבי חייא פתח, (ישעיה נה) פי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. פי לא מחשבתי מחשבותיכם, ומחשבתי כתיב חסר בלא ו'. בא ראה, מחשבת הקדוש ברוך הוא היא עליונה וראש של הפל, ומאותה מחשבה התפשטו דרכים ושבילים להמצא השם הקדוש ולתקנו בתקוניו פראוי. ומאותה מחשבה נשפעת ויוצאת השקאת גן העדן להשקות את הפל. ומאותה מחשבה קיימים עליונים ותחתונים. ומאותה מחשבה נמצאת תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

מחשבת האדם היא הראש של הפל, ומאותה מחשבה מתפשטים דרכים ושבילים להסיט את דרכיו בעולם הזה ובעולם הבא. ומאותה מחשבה שופעת ויוצאת זהמת היצר הרע להרע לו ולפל. ומאותה מחשבה נמצאות עבירות, חטאות וזדונות, עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים. ועל זה, פי לא מחשבתי מחשבותיכם.

ומשום כך בראש הפל כתיב, אם עלה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומי הוא? הוא פר בן בקר, שהוא זכר.

רבי יצחק אמר, מן הבקר סתם, וחזר ופירש - זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, שהרי זכר נודע למעלה ונקבה נודעת למטה. וכן מן הצאן ומן הפכשים ומן העזים. מי שפאים לעולה - פלם זכר,

וְדָאֵי, וְאַשְׁתְּמוּדַע מֵאֵן דְּקָאִים עַל הַלֵּב. וּבִגִּין כֶּף סִלְקָא לְעֵילָא, וְכִלְהוּ דְכָרִינִן. וְעַל דָּא פְתַח קָרָא בְרִישָׁא בְּעוּלָה יִתִּיר מִפְּלֵ שְׂאֵר קְרִבְנִין, דְּהָא מִחֻשְׁבָּה רִישָׁא דְכֻלָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי בְּאַתְרֵי דְמִחֻשְׁבָּה דְלְעֵילָא בְּעֵינָא לְקָרְבָּא, אָמַאי לְתַתָּא יִתִּיר. לָא הָוָה בִּידְיָה. אַתָּא לְקַמֵּיהֵי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לֵיהּ, רִישָׁא דְכֻלָּא מִחֻשְׁבָּה הוּא, וְסִיּוּמָא דְהָהִיא מִחֻשְׁבָּה אַתְרֵי דְאֶקְרִי בְקָר, וּמַאי אִיהוּ. הֵהוּא סִיּוּמָא דְגוּפָא, דְמִבְּסָם לְנוֹקְבָא. כֶּף מִחֻשְׁבָּה דְדַבְרֵי נֶשׁ, רִישָׁא דְכֻלָּא. סִיּוּמָא דְהָהִיא מִחֻשְׁבָּה, פִּד אַתְעֵבִיד עוֹבְדָא. אֵימַתִּי. בְּפִקְרֵי. הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (מִיכָה ב) הוּי חוֹשְׁבֵי אֲוֹן וּפּוֹעֲלֵי רַע, אֵימַתִּי, עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם בְּאוֹר הַבִּקְרָה יַעֲשׂוּהָ. וְעַל דָּא לְהָהוּא אַתְרֵי דְמִחֻשְׁבָּה, מִחֻשְׁבָּה אֶסְתְּלִיק. וְעוֹבְדָא מִתְקַרְבָּא לְסִיּוּמָא דְמִחֻשְׁבָּה וְדָאֵי.

רַבִּי אֶחָא הָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא, וְהָוָה עֲמִיהֵי רַבִּי יְהוּדָה, עַד דְּהוּוּ אֲזִילִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא דְתַנִּינֵן בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, בְּתוּלָה דְאַתְבְּרָכָא מִן שִׁבְעָה (ס"א מִיִּשְׂרָאֵל), דְּאֶקְרִי בֵּת שִׁבְעָה, וְאוּקְמוּהִי בְּכַמָּה אַתְרֵי. וּבְתוּלָה לְתַתָּא, יִרְתָּא ז' בְּרֻכּוֹת בְּגִינָה. וְהָא כְּתִיב וְאַתָּה בֵּן אָדָם שָׂא קִינָה עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, וְדָאֵי עָלָה אַתְמַר, עַל כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל. וְדָא קִשְׂיָא מִפְּלָא, דְכֻתִּיב (עֲמוֹס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. וְהָאֵי דְקָא אֲמַרִי כִלְהוּ חֲבַרְיָא בְּמִלָּה דָּא שְׁפִיר הוּא. אֲבָל אֵי פִרְשְׁתָּא אַתְמַר בְּאַרְחָה נְחֻמָּה הוּינֵן אֲמַרִי הָכִי. אֲבָל בְּהָאֵי קִינָה אַתְמַר, וְהָא קָרָא אוֹכַח הָכִי.

אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא, וְהָא הָוָה קִשְׂיָא לִי הֵהוּא מִלָּה יִתִּיר מִפְּלָא, וְאַתְנִינֵן לְגַבֵּי קִשְׂיָה לִי אוֹתוֹ דְבַר יוֹתֵר מִהַפֵּל, וּבְכַאֲנוּ אֵל רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּחֻשְׁכוֹת פְּנִים. אָמַר לִי, מִמְרָאָה פְּנִיךְ

וְלֹא נִקְבָּה, מִשּׁוּם שְׁעוּלָה עוּלָּה עַל הַלֵּב, עַל הַלֵּב וְדָאֵי, וְנוֹדַע מִי שְׁעוּמַד עַל הַלֵּב. וּמִשּׁוּם כֶּף עוּלָּה לְמַעְלָה, וְכֻלָּם זְכָרִים. וְלִכְּן פְתַח הַפְתּוּב בְּרִישָׁא בְּעוּלָה יוֹתֵר מִפְּלֵ שְׂאֵר הַקְּרִבְנוֹת, שְׁהָרִי הַמִּחֻשְׁבָּה הִיא הָרִישָׁא שֶׁל הַכֹּל.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם כֶּף, בְּמִקּוּם שֶׁל מִחֻשְׁבָּה שֶׁל מַעְלָה צְרִיף לְהַקְרִיב. לְמָה לְמַטָּה יוֹתֵר? לֹא הִיָּה כְּדוֹ. בָּא לְפָנַי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לוֹ, הָרִישָׁא שֶׁל הַכֹּל הוּא מִחֻשְׁבָּה, וְסִיּוּם שֶׁל אוֹתָהּ מִחֻשְׁבָּה מְקוּם שְׁנִקְרָא בְקָר, וּמִיָּהוּ? אוֹתוֹ סִיּוּם הַגּוּף שְׁמִבְשָׁם אֵת הַנְּקִבָּה. כֶּף מִחֻשְׁבָּה שֶׁל אָדָם רִישָׁא שֶׁל הַכֹּל. הַסִּיּוּם שֶׁל אוֹתָהּ מִחֻשְׁבָּה, כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה, מִתִּי? בְּפִקְרֵי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (מִיכָה ב) הוּי חוֹשְׁבֵי אֲוֹן וּפּוֹעֲלֵי רַע. אֵימַתִּי? עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם בְּאוֹר הַבִּקְרָה יַעֲשׂוּהָ. וְעַל כֵּן לְאוֹתוֹ מְקוּם שֶׁל מִחֻשְׁבָּה, הַמִּחֻשְׁבָּה עוּלָּה, וְהַמַּעֲשֶׂה מִתְקַרֵּב לְסִיּוּם הַמִּחֻשְׁבָּה וְדָאֵי.

רַבִּי אֶחָא הִיָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי יְהוּדָה. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה שְׁשִׁנְנוּ בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, בְּתוּלָה שֶׁהַתְּבָרָכָה מִן שִׁבְעָה (מִיִּשְׂרָאֵל), שְׁנִקְרָאתָ בֵּת שִׁבְעָה, וּפְרִשְׁוּהָ בְּכַמָּה מְקוּמוֹת. וּבְתוּלָה לְמַטָּה יִרְשָׁה שִׁבְעָה בְּרֻכּוֹת בְּגִלְלָה. וְהָרִי כְּתוּב, וְאַתָּה בֵּן אָדָם שָׂא קִינָה עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, וְדָאֵי עָלֶיךָ נְאֻמַר, עַל כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה קִשְׂיָה מִהַפֵּל, שְׁפָתוֹב (עֲמוֹס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁאֲמַרוּ כָּל הַחֲבָרִים בְּדַבְרֵי זֶה הוּא יָפָה. אֲבָל אִם הַפְּרִשָׁה נְאֻמָּה בְּדֶרֶךְ שֶׁל נְחֻמָּה, הִיָּינוּ אוֹמְרִים כֶּף, אֲבָל בְּקִינָה הַזֹּאת נְאֻמַר, וְהָרִי הַפְּתוּב מוֹכִיחַ כֶּף. אָמַר לוֹ, וְדָאֵי כֶּף זֶה, וְהָרִי הִיָּה מִמְרָאָה פְּנִיךְ